

NORD-AURDAL KOMMUNE
MØTEBOK FOR EN SAK

Sak nr67/2004

Behandlet av

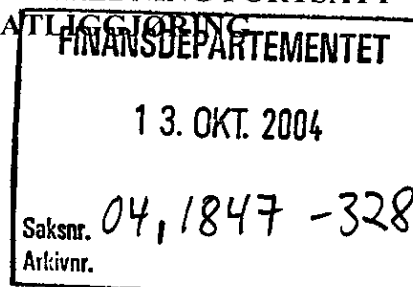
FORMANNSKAPET			
Saknr	67/2004	Saksbeh	ELSE HEGGOM
Jour.nr	2004/4344	Dato	23.09.2004
Mappe	200401267	Avgj. av	F

HØRING PÅ SKATTEOPPKREVERUTVALGETS UTREDNING FORTSATT
KOMMUNAL SKATTEINNKREVIING - IKKE STATLIGGJØRING

Vedlegg:

Nou 2004:12 Bedre skatteoppkreving - Høring

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

HØRING PÅ SKATTEOPPKREVERUTVALGETS UTREDNING – NOU 2004:12 –
BEDRE SKATTEOPPKREVIING.
FORTSATT KOMMUNAL SKATTEINNKREVIING – IKKE STATLIGGJØRING.

Saksopplysninger:

Slik det er i dag utføres fellesinnkrevingen av inntektsskatt, formuesskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift av de kommunale skatteoppkreverne på vegne av alle skattekreditorene. Disse er staten, fylkeskommunene, kommunene og folketrygden. I tillegg har også skatteoppkreverne ansvar for arbeidsgiverkontrollen. I 2004 omfatter fellesinnkrevingen snaut 400 milliarder kroner, og derav ca ¼ til kommunene og fylkeskommunene.

Skatteoppkreverutvalgets utredning – NOU 2004:12 Bedre skatteoppkreving – er ved brev fra Finansdepartementet sendt ut til høring med høringsfrist 01.10.04. En viktig bakgrunn for denne utredningen er ønsket om å statliggjøre norsk skatteinnkreving. Stortinget har tidligere, både ved behandling av St.prp. nr 44 (ROSA-utredningen) i 1994 og ved behandling av St.prp. nr 41 (STRADEC-utredningen) i 1996 avvist å statliggjøre skatteinnkrevingen i Norge.

Ved behandling av Oppgavefordelingsutvalgets tilrådning, hvor bl.a. skatteinnkrevingen var foreslått overført staten, har stortinget den 21.03.02 bedt Regjeringen legge fram forslag til tiltak som kan gi resultatforbedringer når det gjelder lokal skatteinnkreving, både mht. arbeidsgiverkontroll og innfordring.

Skatteoppkreverutvalget ble deretter oppnevnt 26.05.03 og leverte sin utredning nå i mai. Flertallsinnstillingen i NOU 2004:12, tilrår at ansvar for skatteoppkrevingen overføres fra kommunene til staten. Et samlet utvalg foreslår for øvrig en rekke funksjonelle tiltak, uavhengig av hvordan organiseringen blir. Slike tiltak er bl.a. hyppigere rapportering og betaling av skattetrekk og arbeidsgiveravgift, innføring av gebyr ved betalingsmislighold og

ved utleggstrekk, mer effektive sanksjoner og økt elektronisk tilgang til ulike registre. Her anbefales videre utredninger.

Utvalget har vurdert tre alternative modeller:

- Kommunal modell (dagens)
- Blandet modell (modell med forskjøvet oppgavefordeling)
- Statlig modell

Utvalgets flertall (5 mot 2) anser en statlig organisering som mest naturlig.

Gjennomgående for de to siste modellene er at skatteregnskap med fordeling og avregning, veiledning/informasjon, arbeidsgiverkontroll og frivillig inn-/utbetalinger overføres til ligningskontoret som fra før av er fastsettingsinstans for skatt og arbeidsgiveravgift.

I den *blandede modellen* er det tenkt at tvangsinnsfordring av skatt, skattetrekk og arbeidsgiveravgift fortsatt skal foregå ved skatteoppkreverkontorene, og at skattefogdene skal fortsette med innkreving av merverdiavgift og arveavgift. Denne modellen vil innebære betydelig reduksjon av bemanning på skatteoppkreverkontorene.

I den *statlige modellen* er all tvangsinnsfordring tenkt lagt til statlige regionoppkreverkontor. Med den kjennskap vi har til pågående omorganisering i Skatteetaten, er det vel liten tvil om at den statlige modellen vil medføre sterk sentralisering, jmf. Etatens overtakelse av kontroll og revisjon av skatteregnskapet der hele landet ble delt i fem regioner.

KS håper at alle landets kommuner vil avgi høringsuttalelse og forankrer høringen gjennom politisk behandling før 01.10.2004. KS sitt syn på skatteinnkrevningen ligger fast. Etter råd fra KS sitt sentrale Rådmannsutvalg, fattet Sentralstyret i KS den 18.05.04 flg. enstemmige vedtak:

1. KS mener at skatteinnsfordringen fortsatt må være kommunal eller felleskommunal oppgave. Erfaringene vi har med skatteinnkreving som kommunal oppgave er svært positive. Blant annet av hensyn til innbyggernes rettssikkerhet, skatteinnkrevningens brukervennlighet, ivaretagelse av lokaldemokratiet gjennom folkevalgt innsyn og kontroll, og ikke minst den gode løsningsgraden for inndrivelse av skattekrav, gjør at KS mener at skatteinnkrevningen fortsatt må være en kommunal oppgave.
2. Kvaliteten på skatteinnkrevningen i Norge er meget god. KS mener det finnes flere forbedringsmuligheter som ytterligere kan forbedre skatteinnkrevningen i Norge. De kan gjennomføres innenfor rammen av fortsatt kommunalt og lokalt ansvar for skatteinnkrevningen.

KS sitt standpunkt er at skatteinnkrevningen fortsatt må være en kommunal oppgave, og KS oppfordrer kommunene til å støtte dette.

I tillegg nevner KS følgende argumenter for fortsatt kommunalt ansvar.

HØG LØSNINGSGRAD/GODE RESULTATER

Kommunal skatteinnkreving har i snitt en løsningsgrad på 99% av utlignet skatt, og er i verdenstoppen. Mye av det grunnleggende er nærhet til skatteyter. Kommunikasjon og oversikt er helt vesentlig. Effekt av statliggjøring er ikke utredet.

GOD RETTSSIKKERHET

Slik det er i dag er det etablert et klart organisatorisk og ansvarsmessig skille mellom fastsettelsen og innkrevningen. Avstanden mellom fastsettelse og innkreving av skatt er slått

fast som er grunnleggende prinsipper i tidligere utredninger og Stortingsbehandlinger.

GOD BRUKERSERVICE

Landsomfattende undersøkelser gjennomført av Norsk Gallup i 2002 dokumenterer at kommunale skatteoppkreverkontorer scorer vesentlig bedre enn de statlige skattekontorene når det gjelder tilgjengelighet, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandlingen. En eventuell statliggjøring og sentralisering vil således føre til dårligere tilgang til offentlige tjenester i lokalmiljøene.

KOMMUNALT ØKONOMISK SELVSTYRE

Det er avgjørende for et levedyktig, lokalt demokrati å kunne påvirke eget inntektsgrunnlag, og det skal være positiv sammenheng mellom den økonomiske utviklingen i lokalt næringsliv og nivået på lokale, offentlige budsjetter. Dersom ansvaret for innkrevingen overføres til staten og innkrevingskompetansen i kommunene faller bort, reduseres kommunens mulighet for å kunne påvirke sitt inntektsfundament.

FOLKEVALGT KONTROLL OG INNSYN

Dagens ordning gir grunnlag for folkevalgt innsyn og kontroll- bl.a. via skatteutvalgene. Sentralisering og sektorkontorer reduserer muligheten for folkevalgt innsyn.

EFFEKTIV DRIFT OG RESSURSBRUK PG.A. SYNERGIEFFEKT

Kommunal skatteinnkreving medfører effektiv drift og ressursbruk ved at det gjennomføres i samme miljø som ivaretar kommunens innkreving av kommunale avgifter og kommunal fakturering. Dermed blir det også mulig å opprettholde levedyktige innkrevingsmiljøer i de små kommunene.

DISTRIKTSPOLITISKE HENSYN IVARETAS

Dagens desentraliserte lokalisering innebærer at det opprettholdes innkrevingsmiljøer og arbeidsplasser i utkantstrøk og betyr også at lokalt næringsliv har kort vei til sine viktigste offentlige samarbeidspartnere.

DAGENS SKATTEBETALINGSORDNING FUNGERER GODT

Det legges opp til en egen tvangsinnfordringsinstans. Skatteyterne vil oppleve stigmatisering, ved at frivillig betaling og tvangsinnkreving skilles fra hverandre og plasseres i forskjellige organisasjoner.

EVENTUELL STATLIGGJØRING VIL MEDFØRE BETYDELIGE

OVERGANGSKOSTNADER

Statliggjøring av skatteinnkrevingen vil medføre betydelige overgangskostnader. Det skal etableres nye kontorer med de etablerings-, drifts- og planleggingskostnader det medfører. Besparelsene på kommunal side ved å fjerne noen ansatte i hver kommune, som normalt har kontorfellesskap med den øvrige kommunale administrasjon, blir minimale. Ansettelse, opplæring og kompetanseoppbygging for nye skatteoppkrevere vil medføre en betydelig utfordring. Statliggjøring av skatteinnkrevingen medfører provenytnap i en periode som vil strekke seg over flere år. Et forsiktig anslag tilsier et provenytnap på 5 mrd kroner over en 3-års periode dersom skatteinnkrevingen blir statliggjort.

KONSEKVENSENE ER IKKE UTREDET

Konsekvensene av eventuell statliggjøring er mangelfullt utredet. Spørsmål som om hvordan en eventuell statliggjøring skal skje- bl.a. om dette vil kunne gjennomføres som en virksomhetsoverdragelse – er overhodet ikke berørt i utredningen. Mangel på analyser og konsekvensvurderinger av eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen er en stor svakhet ved utredningen.

Vurdering:

I tillegg til KS sine argumenter må en også vurderes følgende:

- De folkevalgte skatteutvalgene skal være en ventil for skatteyttere som på spesielt grunnlag har behov for å kunne få lempet på skattetrykket. Disse utvalgene vil kunne falle bort ved en statliggjøring, og er allerede foreslått fjernet i utkast til ny skattebetalingslov.
- Rammetilskuddet til kommunene vil bli redusert straks en eventuell statliggjøring er klar og skal settes ut i livet. Hva reduksjonen vil bli er det vel bare staten som vet.
- Innkreivingslinja er foreslått delt i to. En frivillig og en tvangsinnkreivning. Dette virker ikke særlig fornuftig og vil stigmatisere de som havner i tvangslinja. Det er ikke nødvendigvis betalingsviljen det står på når tvangstiltak må tas i bruk. I mange tilfeller er det vel heller betalingsevnen som begrenser.
- Konsekvensen for innkreivningen generelt er at en vil miste mye adgang til motregninger, noe som vil slå negativt ut både for skatteinnkreivningen og kommunens egen innkreivning. Kommunene vil få sterkt reduserte innkreivingsmiljøer.
- Det vil være uheldig at fastsettelse og innkreivning av skatt skjer ved samme kontor.
- Tilgjengeligheten vil ved en regionalisering bli temmelig redusert for de som kan være avhengig av fram møte ved kontoret for å få klarhet i eller ryddet opp i problemstillinger. Det er ikke alltid at slike ting kan avlkares gjennom korrespondanse. All erfaring viser at når instanser – offentlige eller private – sentraliseres, så blir tilgjengeligheten vanskeliggjort for kunden. God kommunikasjon med skatteyttere og arbeidsgivere er svært viktig.
- Forslagene til funksjonelle tiltak vil være en forbedring og vil medføre bedre verktøy og muligheter for de som skal drive med innkreivningen. Forslaget om hyppigere rapportering og betaling av skattetrekk og arbeidsgiveravgift er likevel tvilsomt. Dette vil medføre at arbeidsgiverne, som fra før av er tungt belastet med oppgaveplikter i det offentlige, vil måtte innberette og betale månedlig i stedet for terminvis som i dag.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Formannskapet uttalelser at kommunene fortsatt bør ha oppgavene med innkreivning av skatt, fordi det gir det beste resultat for det offentlige.

VEDTAK I FORMANNSKAPET, enstemmig:

Formannskapet uttalelser at kommunene fortsatt bør ha oppgavene med innkreivning av skatt, fordi det gir det beste resultat for det offentlige.

Rett utskrift.

Dato : 27.09.2004 NORD-AURDAL KOMMUNE
